

WESTRAND50

Hoppenbrouwerswandeling

**Wandelen langs
modernistische
architectuur in Dilbeek**

De Hoppenbrouwerswandeling brengt je bij enkele gebouwen ontworpen door architect Alfons Hoppenbrouwers (1930-2001) en zijn fascinerende architectuur, dit in combinatie met het mooie natuurgebied de Wolfspuiten.

↔ **Afstand:** 10 km -
(Lus A = 2 km en Lus B = 8 km)

▶ **Startpunt en eindpunt:**
Westrand, cultuurcentrum
Dilbeek, Kamerijklaan 46,
Dilbeek

🚗 **Parkeergelegenheid:** aan
startpunt parking Westrand

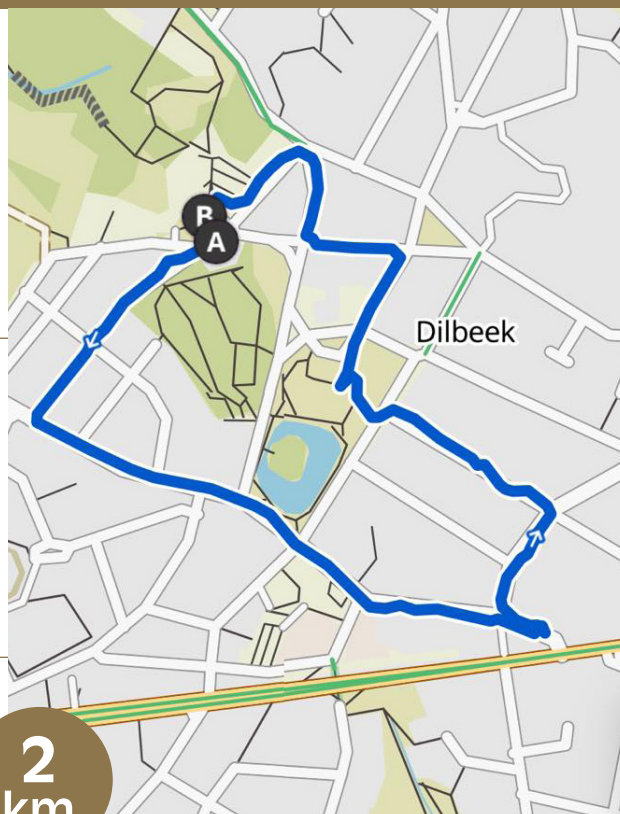
📍 **Bewegwijzering:** wegwijzers
Wolfsputtenwandeling en
wegwijzers sportdienst Dilbeek

🚶 **Type:** gemiddelde wandeling

||| **Wegdek:** wandel- en
vlonderpaden, in mindere mate
verhard wegdek

♿ **Toegankelijkheid:** niet
geschikt voor rolstoelen of
kinderwagens (enkel de korte
lus A in centrum Dilbeek)

👟 **Schoeisel:** waterdichte
schoenen aangeraden bij nat
weer want de paden kunnen
modderig zijn

🕒 **Kijktip**

🚶 **Aanwijzingen**

Na aankomst bij Westrand,
cultuurcentrum Dilbeek, loop
zeker binnen in het gebouw.

Hier kan je LUS A
vinden via
Komoot.

**2
km**

🚶 Kort hierna kom je uit het natuurgebied en neem je links d'Arconatistraat. Nadat je de Ballodroom met de petanquepleinen voorbij bent, kom je langs het skatepark en de bibliotheek, opnieuw bij het Westrandgebouw.

Nog meer weten over de bezienswaardigheden onderweg?

→ Check visit-dilbeek.be

Je vindt er info over het natuurgebied de Wolfsputten, het Renbaanpark, Kasteel de Viron en de Alenatoren. Alsook suggesties om iets te eten of drinken onderweg.

COLOFON

Deze wandeling is een initiatief van Team Kunsten Vrije Tijd Dilbeek / maart 2024.

Meer info: kunsten@dilbeek.be
cc Westrand, Kamerijklaan 46, 1700 Dilbeek
+32 2 466 20 30

v.u. Willy Segers, Gemeenteplein 1, 1700 Dilbeek

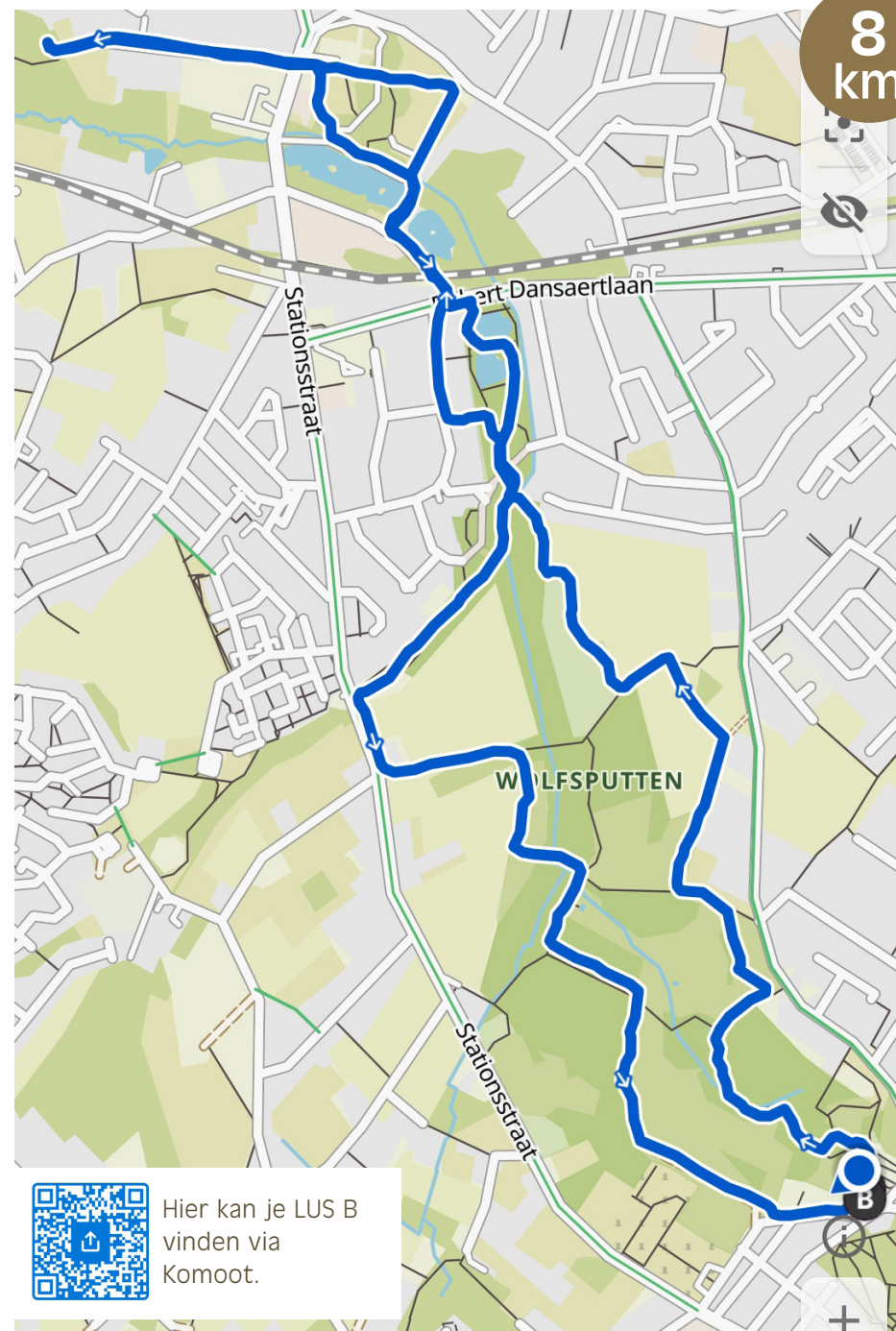
Nadat je de parking hebt verlaten, neem je links de Wolsemstraat, opnieuw onder het spoorwegbrugje, je steekt de Robert Dansaertlaan voorzichtig over aan het zebrapad. Na een klein stukje rechts, neem je direct links de Z.E.H.A. Heyrbautlaan. Tussen huisnummer 35 en 37 neem je het kleine wandelpad.

Een beetje verderop ga je een trapje op. Op de twee volgende splitsingen hou je rechts aan. Als je opnieuw bij de picknickplaats terecht komt, ga je rechtdoor, maar deze keer laat je het trapje links liggen. Hier sluit de wandeling opnieuw aan op de **Wolfspuitenwandeling**. Rechts ligt een hondenzone en links loop je naast de beek.

Aan het einde van dit pad neem je links de Stationsstraat. Dit is een drukke weg, dus wees voorzichtig en blijf op het fietspad. Na 100 m wandel je links het natuurgebied opnieuw in naast een oude hangar. Op de eerste splitsing ga je rechtsaf (links ligt een houten vlonderpad). Als het wandelpad er te nat bij ligt, kan je een stukje over het nabije veld wandelen. Bij een bocht hou je links aan en neem je het vlonderpad. Bij de volgende splitsing hou je rechts aan. De volgende splitsing neem je links en bij de volgende opnieuw rechts. Hier kom je voorbij een laatste zitbank.

LUS A

De volledige wandeling is bepijld met de gele pijltjes van sportdienst Dilbeek. Toch een foutje opgemerkt? Laat het ons weten op kunsten@dilbeek.be

Westrandgebouw (buiten & binnen), Kamerijklaan 46

Je start bij cultuurcentrum Westrand, een iconisch gebouw dat 50 jaar geleden werd ontworpen door ingenieur-architecten Alfons Hoppenbrouwers en Rudi Somers. Het gebouw is als het ware een verlengstuk van de publieke straat, met verschillende culturele functies. Als een organisch landschap uit ruw beton, voorziet het zit-, loop-, kijk- en luisterruimtes bedoeld om spontane ontmoetingen te stimuleren.

Stap binnen via de hoofdingang en ga op zoek naar de kleurrijke schilderijen, opnieuw van Hoppenbrouwers, die niet alleen ingenieur-architect was, maar ook kunstschilder. Hij maakte ontelbaar veel harmonische reeksen, gebaseerd op architectuur, getalsverhoudingen en -reeksen en de muziek van Bach en Ockeghem.

Je wandelt de Kamerijklaan in vanaf het rondpunt en wandelt tot op het einde van deze straat.

Je verlaat de begraafplaats en keert terug via de Sint-Wivinadreef naar het Wivinaklooster. Je betreedt opnieuw het domein via het poortgebouw en even verderop – net voor het beeld van Christus Koning - ga je rechts en loop je langs de achterzijde van een lagere school.

[Alternatieve route (AR): Het domein is niet toegankelijk na 17u, neem in dat geval de Hendrik Placestraat en neem de ingang naar de Odisee Hogeschool en richting de parking van de Wivinasite.]

School van de Broeders, Hendrik Placestraat 45

Rechts aan het poortgebouw hangt het voormalige pachthof. Het dateert uit 1775 maar is vandaag vervallen. Een deel van de voormalige hoeve van het gebouwencomplex van de Broeders werd ingericht als school en in de jaren 1960 bouwde men een extra vleugel aan de lagere Heilig Hartschool, opnieuw een ontwerp van Alfons Hoppenbrouwers. Vandaag heet deze school de Broederschool. In de jaren 1990 werd er tussen de hoeve en de school een nieuwe vleugel gebouwd deze keer door architect Ludo De Smet.

 Begraafplaats van de Broeders van de Christelijke Scholen met het graf van architect Alfons Hoppenbrouwers,
Sint-Wivinadreef zonder nummer

De ommuurde begraafplaats met zijn visuele eenheid werd in terrasvorm heraangelegd in de late jaren 1970 naar een ontwerp van Alfons Hoppenbrouwers. Hij was meer dan 40 jaar een Broeder van de Christelijke Scholen, woonde in de abdij Sint-Wivina in deelgemeente Groot-Bijgaarden en werd ook begraven op de door hemzelf mee vorm gegeven begraafplaats. Zowel de begraafplaats als het kunstenaarsgraf zijn beschermd erfgoed.

 Als je de trappen oploopt tussen de graven, vind je aan de linkerkant op de 3e rij het graf van broeder Veron. Veron was de kloosternaam die Alfons kreeg bij zijn intrede in 1958.

 Linear, Kasteelstraat 45

Op de hoek van de Kamerijklaan met de Kasteelstraat bevindt zich een galerij, Linear. De woning is onmiddellijk herkenbaar aan de zachte roze en licht blauwe kleur en hoog op een sokkel staat het voorontwerp van het beeld Athena van Jean-Paul Laenen dat je in het groot op het EHSAL-gebouw in Brussel aantreft. In de galerij loopt van zaterdag 23 maart tot vrijdag 26 april 2024 een tentoonstelling over kunstschilder Alfons Hoppenbrouwers. De kelderruimte van deze woning werd ook heringericht door Alfons Hoppenbrouwers.

 Op de hoek van de Kamerijklaan, ga je naar links, je bent nu in de Kasteelstraat. Je loopt verder en passeert aan de linkerkant achtereenvolgens de Kasteelhoeve, de Sint-Alenatoren en de vijver van het Kasteel de Viron.

Steek het kruispunt met de Verheydenstraat over en loop verder rechtdoor richting Spanjebergstraat. Je passeert een plein met twee lagere scholen. Op nummer 48 staat het 'Spaans Huis', een 18de-eeuws boerenhuis gelegen op de hoek met de Berchemstraat. Dit huisje is beschermd erfgoed sinds 1979. In 1707 was er voor het eerst een vermelding van de naam 'Spaignien' voor het hof uit leem op deze locatie. In 1740 werd er een nieuw woonhuis gebouwd en de naam 'Spanje' zal overgaan op de woonwijk en de straatnaam 'Spanjeberg'. Loop verder de Spanjeberg op tot het huis met nummer 60.

 Woonhuis naar ontwerp van Hoppenbrouwers, Spanjebergstraat 60

Deze rijwoning werd gebouwd in opdracht van de familie Notaert (1969-1970). Net zoals Westrand en andere ontwerpen uit deze periode past Hoppenbrouwers hier ook het brutalisme toe. Kenmerkend is het gebruik van zichtbaar planken bekiste beton.

Je loopt even op je stappen terug en neemt de eerste straat rechts (Berchemstraat), en vervolgens de tweede straat links (Dr. Jan Appelmanslaan). Aan het eind van deze straat, steek je over en volg het paadje in het park (links van de container) en klim omhoog naar het Kasteel de Viron (Gemeentehuis). Ga naar de voorzijde van het kasteel, steek over en volg de Sint-Ambrosiuslaan. Aan de hoek van de Sint-Ambrosiuslaan ga je naar links en volg de Levoldlaan tot nummer 18.

 Woonhuis naar ontwerp van Hoppenbrouwers, Levoldlaan 18

In 1974 ontwierp Hoppenbrouwers deze woning voor de familie Vanderpooten. Het is een half open bebouwing uit baksteen (veldovensteen) met rechthoekige muuropeningen van verschillende afmetingen.

Wil je meer weten over het Wivinapark en haar heilige? www.visit-dilbeek.be/wivinapark
Je kan op deze website ook luisteren naar de podcast over Wivina's leven.

Verlaat de Wivinasite met zijn vroegere benedictinessenabdij. Steek voorzichtig over en volg de Sint-Wivinadreef tot aan Wivinakapel in het Vallenbos, waar de Wivina zich in de 12de eeuw vestigde. Links van de Wivinakapel zie je de ingangspoort van de begraafplaats van de broeders. Ga binnen.

Na de bocht kom je aan het einde van het grindpad, hier neem je rechts het brugje over de Steenvoordbeek en zo kom je in een boomgaard. Aan het begin van de boomgaard staat het oude verpleeghuis. Aan het einde van de boomgaard (bij de kloostermuur), ga je naar links en blijf je rechtdoor lopen tot op het einde van de Wivinasite, tot op de Hendrik Placestraat.

[De AR sluit hier opnieuw aan]

De Wivinasite

Het parkdomein beschikt over meer dan 10 ha abdijtuin met zitbanken, bloemenvelden, moestuintjes, een beeldenpark, een vijver en neerhofdieren. Wanneer je het domein betreedt, ontdek je meteen het majestueuze priesterhuis aan de ingang, dat dateert van de 18de eeuw. Centraal in het domein liggen de restanten van het oude klooster met de kerk. Op de ruïnes van het koor van de voormalige kloosterkerk staat een neogotische calvariekapel. Verder vind je op de site ook het La Salle Centrum of het voormalige retraitsitehuis en de restanten van een oude molen.

De oorspronkelijke kapel (1924) van het De La Salle-centrum onderging in 2011 een ingrijpende herinrichting tot 'Kapel van de ontluiking', een ontwerp van binnenhuisarchitect Tom Callebaut.

Eens voorbij nummer 18, ga je op het eind van de straat naar rechts en volg de de Heetveldelaan en na de eerste straat links, kom je bij de academie.

Kunstacademie Dil'arte, Kamerijklaan 50

Dit gebouw is ontworpen door de Spaanse architect Carlos Arroyo, die zich voor de gevel liet inspireren door een schilderij van Hoppenbrouwers. In de wand kan je verschillende dingen zien afhankelijk van de kant waar je staat.

De gevel is dynamisch. Het optische effect zorgt ervoor dat het uitzicht verandert terwijl je wandelt. Wanneer je de academie voor muziek, woord, dans en beeldende kunsten bekijkt van aan de ene kant van de straat, zie je een bos met dezelfde bomen als het achterliggende natuurgebied. Bekijk je de gevel van aan de andere zijde, zie je een schakering van blauwe en grijze kleurvlakken die de indruk geven van een wolkenhemel. Bekijk je het gebouw frontaal, dan zie je een stukje uit een schilderij van Hoppenbrouwers met de herkenbare kleuren.

Wandel terug over de parking naar de ingang van het natuurgebied Wolfspuiten (naast Lou's Plek). Hier start Lus B van 8 km. Je neemt het pad links van het buiten-auditorium. Volg vanaf hier een stukje de bordjes van de verkorte Wolfspuitwandeling.

LUS B

De volledige wandeling is bepijld met de blauwe pijltjes van sportdienst Dilbeek. Toch een foutje opgemerkt? Laat het ons weten op kunsten@dilbeek.be

Uitkijkpunt over de Wolfspuiten

Na bijna 1 km stappen, kom je voorbij een leuk uitkijkpunt over de Wolfspuiten. Dit vier meter hoog hangend platform werd geplaatst door het Agentschap Natuur en Bos in mei 2019. De borstwering met kijkgaten geeft ook de kleinsten een zicht op het natuurgebied.

Een stukje verder wandelen we naast een boomgaard waar je ook voor het eerst een rustbank tegenkomt aan de rechterzijde. Blijf naast de boomgaard wandelen door een open weide. Voorbij de boomgaard, kom je via een stijl kort trapje op een nieuw pad. **Stop hier met het volgen van de bordjes van de Wolfspuitenwandeling.**

Neem rechts en steek de Tulpenlaan over. Op deze oversteekplaats vind je een picknickbank, rustbanken en een insectenhotel. Na een eventuele pauze, ga je recht door het pad op (links van het insectenhotel).

Ga recht door het Renbaanpark binnen. Dit is een kleine, groene oase rond twee vijvers, waar naast een troep Canadese ganzen ook Dilbeekse vissers hun stekje hebben. Beide groepen houden van rust. Eens de eerste vijver voorbij, ga je links tussen de twee vijvers over een brugje.

Voorbij de vissershut, ga je rechts tot op het padje, dan neem je het eerst zijwegje naar links en zo kom je op de Robert Dansaertlaan. Ga even naar links en steek veilig over op het zebrapad. Vervolgens naar rechts en neem onmiddellijk links de Wolsemstraat en wandel onder het spoorbrugje door.

Na 150 m zie je links de Odisee hogeschool en rechts de ingang (poort en parking) van bezoekerspark Wivina. Loop hier binnen over de parking naar het wandelpad.

[Alternatieve route (AR): als de poort gesloten is, kan je recht door lopen en aan het kruispunt rechts de Hendrik Placestraat volgen tot het Wivinaklooster]